

1054 Budapest, Alkotmány u. 5.
Levélcím: 1391 Budapest 62. Pf. 211.
Telefon: (06-1) 472-8865
Ügyszám: VJ/39/2020.
Iktatószám: VJ/39-13/2020.

Betekinthető!

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Hubbes és Kovács Ügyvédi Iroda (1092 Budapest, Ráday utca 21. I. emelet 2., eljáró ügyvéd: dr. H. E.) által képviselt **Bonitas Kockázati Tőkealap II.** (1123 Budapest, Alkotás utca 53. B. épület), **MFB Növekedési Tőkealap** (1123 Budapest, Kapás utca 6.-12.) és **Infokommunikációs Állami Tőkealap** (1123 Budapest, Kapás utca 6.-12.) bejelentők által benyújtott összefonódás-bejelentés alapján indított versenyfelügyeleti eljárásban, amelyben további ügyfélként részt vett a szintén a Hubbes és Kovács Ügyvédi Iroda által képviselt **Xeropan International Kft.** (4028 Debrecen, Simonyi út 4.) és a M. K. L. Ügyvédi Iroda által képviselt **ALFA PROXIMA-X Szolgáltató Kft.** (4243 Téglás, Alkotmány utca 36.), – tárgyaláson kívül – meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa megállapítja, hogy a Bonitas Kockázati Tőkealap II.-nek és az MFB Növekedési Tőkealaphoz a Xeropan International Kft. feletti, annak jelenlegi közös közvetlen irányítóival, az Infokommunikációs Állami Tőkealappal és az ALFA PROXIMA-X Szolgáltató Kft.-vel közös közvetlen irányításszerzésével megvalósuló összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacokon.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított harminc napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap¹ használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselet kötelező.

I n d o k o l á s

I.

A bejelentett összefonódás

- 1) A Bonitas Kockázati Tőkealap II. (a továbbiakban: BKTA) és az MFB Növekedési Tőkealap. (a továbbiakban: MFB NTA) a 2020. november 9-én aláírt Befektetési és Szindikátusi Szerződés (a továbbiakban: Szerződés) révén kisebbségi üzletrészeket szereznek a Xeropan International Kft.-ben (a továbbiakban: Xeropan), és egyben az addig is vétőjoggal rendelkező Infokommunikációs Állami Tőkealap (a továbbiakban:

¹ http://www.gvh.hu/data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

IÁTA) mellett – vétőjogot kapnak a Xeropan középtávú (3-5 éves) üzleti tervének elfogadására és módosítására.

- 2) A BKTA II., az MFB NTA és az IÁTA (a továbbiakban együtt: bejelentők) a Gazdasági Versenyhivatalhoz 2020. november 10-én az 1) pont szerinti Szerződés szerinti ügyletet – mint a Xeropan feletti közvetlen közös irányításszerzésükkel megvalósuló összefonódását – bejelentették² a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 43/J. § (1) bekezdése szerint a Tpv. 24. § (4) bekezdésében foglaltakra tekintettel.
- 3) A Gazdasági Versenyhivatal 2020. november 13-án a Tpv. 43/N. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásával az összefonódás vizsgálatára – az eljáró versenytanács egyetértésével – versenyfelügyeleti eljárást indított a Tpv. 67. § (4) bekezdése b) pontjának első fordulója alapján, mert az összefonódás-bejelentés nem felelt meg a Tpv. 43/J. § (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.³
- 4) Az összefonódás-bejelentési űrlap (a továbbiakban: Űrlap) mellékletét képező 1) pont szerinti Szerződés szerint ugyanis a Xeropan középtávú üzleti tervének elfogadásához és módosításához 75 százalékos szavazati többség szükséges. Miután pedig az Űrlapban foglalt információk szerint az ALFA PROXIMA-X Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: Alfa Proxima) a Xeropan üzletrészei 37,78 százalékaival rendelkezik majd, ezért szavazata nélkül a középtávú üzleti terv nem fogadható el és nem is módosítható. Ebből következőleg az Alfa Proxima – a későbbiekben kifejtettek szerint – a Szerződés alapján szintén közös irányítója lesz a Xeropan-nak. Erre tekintettel az Alfa Proxima és a vele egy vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozások tevékenységére, piaci helyzetére vonatkozó információk (melyek az Űrlapban nem szerepelnek) hiányában nem volt elvégezhető az összefonódás várható versenyhatásainak értékelése. Az előzőekre tekintettel a vizsgáló az eljárást megindító végzésben az Alfa Proxima ügyféli jogállását is megállapította és az Űrlap fenti hiányosságainak kiküszöbölése érdekében adatkérő végzést küldött az Alfa Proxima részére, amelyre benyújtott információk⁴ alapján már rendelkezésre álltak a bejelentett összefonódás elbírálásához szükséges információk.
- 5) A jelen eljárás megindítását követően 2020. november 20-án az ÖB/52/2020. számú összefonódás-bejelentési eljárás lezárásaként kiadott hatósági bizonyítvánnyal tudomásul vette a BKTA II.-nek és az MFB NTA-nak a Móra Book-R Kft. feletti közvetlen közös irányításszerzésével megvalósuló összefonódást, mely körülményt a jelen eljárás tárgyát képező összefonódás vizsgálatakor az eljáró versenytanács tekintetbe vette.
- 6) A bejelentők nyilatkozata szerint a bejelentett ügylet a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről szóló 139/2004/EK tanácsi rendelet alapján nem bejelentés-köteles. Az ügylet által megvalósuló összefonódás más ország versenyhatóságához nem került bejelentésre.

²ÖB/48/2020. számú összefonódás-bejelentés.

³VJ/39/2020. számú végzés.

⁴VJ/39-9/2020. számú irat.

II.

Az összefonódás résztvevői

A Xeropan

- 7) A Xeropan egy nyelvtanulást segítő webes és mobil felületen is elérhető szoftvercsaládot fejlesztett ki. Üzleti tevékenysége során időben korlátozott hozzáférési licenszeket árul közvetlenül nyelvtanulók számára havi, negyed-, és féléves, illetve egész éves előfizetések formájában. A Xeropan-nak e tevékenység tekintetében Magyarországon nagyszámú hazai és nemzetközi versenytársa van (pl.: DuoLingo, Rosetta Stone).
- 8) A Xeropan az előzőek szerinti online oktatási tevékenységén túlmenően más piaci tevékenységet nem végez.
- 9) A Xeropan más vállalkozás felett nem rendelkezik irányítási joggal, Magyarország területén elért nettó árbevétele az összefonódás létrejöttének időpontjában rendelkezésre álló utolsó hitelesen lezárt üzleti évben (2019-ben) nem érte el az 1 milliárd forintot.

Az Alfa Proxima

- 10) Az Alfa Proxima üzletrészeinek 50-50 százalékos tulajdonosa Mile Ferenc és házastársa Mile Andrea, akik így a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 8:1 § (1) bekezdésének 1. pontja alapján egymás közeli hozzátartozóinak minősülnek. Az Alfa Proxima által irányított vállalkozások, valamint a Mile Ferenc és Mile Andrea által közösen, vagy valamelyikük által egyedül irányított vállalkozások (a továbbiakban az Alfa Proxima-val együtt: Mile Csoport) a szociális szektorban foglalkoztatottak számára folytatott szakmai képzéssel, civil szervezetek számára IT üzemeltetési (rendszergazdai) szolgáltatás nyújtásával, melegétel főzéssel és más konyhaüzemek számára a főzéshez szükséges alapanyagok beszerzésével, valamint ingatlan hasznosítással foglalkoznak.
- 11) Az Alfa Proxima 2020. októberben több, jelenleg piaci tevékenységet még nem folytató vállalkozást alapított, melyek közül az egyik vállalkozás érzelmi intelligencia-fejlesztő tréningekkel kíván majd foglalkozni, és az ahhoz kapcsolódó szoftverek fejlesztését is tervezi.
- 12) A Mile Csoportnak az utolsó hitelesen lezárt (2019.) üzleti évben Magyarország területén elért nettó árbevétele – a csoporton belüli forgalom nélkül – lényegesen kevesebb volt, mint 1 milliárd forint, melyen belül az IT szolgáltatásból elért nettó árbevétele néhány tízmillió forint volt, az ingatlan hasznosításból pedig még az 1 millió forintot sem érte el.

A Csányi Csoport

- 13) A BKTA II. a Csányi Sándor által irányított vállalkozáscsoport tagja. A Csányi Csoportba tartozó vállalkozások a nemzetgazdaság számos területén vannak jelen. A csoport meghatározó tevékenysége a mezőgazdasági (növénytermesztési és állattenyésztési) termékek, valamint élelmiszerek (elsősorban hús- és tejtermékek) előállítása és értékesítése. A Csányi Csoport tevékenységi körébe tartozik ezen túlmenően a fekvő-és járóbeteg ellátás, a légi jármű-kölcsönzés, a hulladékkezelés, a rakománykezelés, a vagyonkezelés az ingatlan bérbeadás, az ingatlanfejlesztés és a szállodaüzemeltetés is.

- 14) A Csányi Csoport – részben a csoportba tartozó tőkealapok által egyedül vagy más vállalkozással közösen irányított vállalkozások révén – IT szolgáltatásokat is nyújt. Ez irányú tevékenysége kiterjed a szoftvereszköz-gazdálkodással kapcsolatos tanácsadásra, a szoftver- és hardverértékesítésre, a SAP cold-in elemzésre és a Webshop adatelemzésre. A Csányi Csoport IT szolgáltatásból elért nettó árbevétele 100-200 millió forint volt.
- 15) A Csányi Csoport Magyarország területén elért nettó árbevétele az összefonódás létrejöttének időpontjában rendelkezésre álló utolsó hitelesen lezárt üzleti évben (2019-ben) – a csoporton belüli forgalom nélkül - meghaladta a 15 milliárd forintot.

Az MFB NTA és a IÁTA vállalkozáscsoportja

- 16) Az MFB NTA és az IÁTA alapkezelője (és egyben közvetlen irányítója) a Hiventures Zrt. (a továbbiakban: Hiventures), mely a Magyar Fejlesztési Bank Zrt. (a továbbiakban: MFB) közvetett irányítása alatt áll.
- 17) A 100 százalékos állami tulajdonban lévő MFB felett a tulajdonosi jogokat a nemzeti vagyon kezeléséért felelős tárca nélküli miniszter (a továbbiakban: NVFM) gyakorolja. Az MFB feladata a Kormány hosszú-távú gazdaság fejlesztési céljainak megvalósításához szükséges fejlesztési források biztosítása. Az MFB által közvetlenül és közvetve irányított vállalkozások a fenti tevékenységhez kapcsolódó tevékenységeken túlmenően hallgatói hitelezés keretében történő hitelnyújtással, útdíj fizetési szolgáltatással, ingatlanfejlesztéssel, követeléskezeléssel, egyéb pénzügyi szolgáltatásokkal, valamint a Hiventures révén tőkealap kezeléssel és kockázati tőkebefektetéssel foglalkoznak.
- 18) A Hiventures általa kezelt tőkealapok elsősorban növekedésük kezdeti szakaszában lévő (start-up) vállalkozásokba fektetnek tőkét, egyben egyedüli vagy (mint a jelen összefonódás esetében) más vállalkozásokkal közös irányítást szerezve az adott vállalkozás felett. Az MFB NTA és az IÁTA egyedüli vagy más vállalkozásokkal közös irányítása alatt álló mintegy 250 vállalkozás tevékenysége széleskörű, mely kiterjed az IT szolgáltatásokra is, azon belül elsősorban a digitális kereskedelemre és az internethez kapcsolódó szolgáltatásokra, de kisebb súllyal foglalkoznak online oktatási tevékenységgel elsősorban programozók-szoftverfejlesztők részére mely tevékenységből származó nettó árbevétel 100-200 millió forint volt. Ezen túlmenően minimális bevétel származott matematika és orvostanhallgatók számára nyújtott online oktatásból.⁵ Szintén foglalkozik online oktatással az MFB NTA és a Csányi Csoportba tartozó BKTA II. által közösen irányított Móra Book-R Kft., melyből származó bevétele azonban nem jelentős (100 millió forint körüli).
- 19) Az NVFM az MFB mellett nagyszámú további többségi állami tulajdonban lévő vállalkozás felett gyakorolja a tulajdonosi jogokat. Ezek a vállalkozások azonban nem végeznek IT tevékenységet, és más a Xeropan, az Alfa Proxima Csoport vagy a Csányi Csoport tevékenységével azonos vagy ahhoz érdemben kapcsolódó tevékenységet sem,
- 20) Az MFB és az általa közvetlenül vagy közvetetten irányított vállalkozások Magyarország területén elért nettó árbevétele az összefonódás létrejöttének

⁵ VJ/39-8/2020. számú irat.

időpontjában rendelkezésre álló utolsó hitelesen lezárt üzleti évben (2019-ben) – az egymás közötti forgalom nélkül – együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot.

III.

Az összefonódásban résztvevő vállalkozáscsoportok piaci helyzete a IT szolgáltatási tevékenységben

- 21) A Gazdasági Versenyhivatal gyakorlata⁶ alapján az IT szolgáltatásokon belül az alábbi csoportok különböztethetők meg, melyek esetében a Versenytanács eddigi döntéseiben nyitva hagyta azt a kérdést, hogy azok egységes vagy egymástól elkülönült árupiacoknak minősülnek-e:
- a) hardver és szoftver-támogatás és bevezetés,
 - b) IT felhasználói tréning és oktatás,
 - c) rendszer integráció,
 - d) informatikai rendszerekkel kapcsolatos tanácsadás,
 - e) alkalmazás tanácsadás és egyedi alkalmazások fejlesztése,
 - f) outsourcing.
- 22) Az összefonódásban résztvevő, előzőek szerinti vállalkozáscsoportok együttes részesedése az IT szolgáltatások egészének magyarországi forgalmából kevesebb, mint 5 százalék.
- 23) A Xeropan IT szolgáltatási tevékenysége a fenti csoportok közül elsődlegesen az IT felhasználói tréning és oktatás csoportba sorolható online oktatás, mely tevékenységgel az MFB NTA-val és az IÁTK-val egy vállalkozáscsoportba tartozó egyes vállalkozások, valamint a Mile Csoport is foglalkoznak (és ez utóbbi bővíteni is tervezi ilyen irányú tevékenységét). A Csányi Csoporthoz kizárólag az MFB NTA-val közösen irányított Móra Book-R Kft. révén köthető online oktatási tevékenység.

IV.

Bejelentési kötelezettség

Összefonódás

A közös irányítás megszerzése

- 24) A Tptv. 23. § (2) bekezdése szerint közvetlen irányítással rendelkezik egy vállalkozás vagy több vállalkozás közösen, ha a) a másik vállalkozás többségi szavazati jogot biztosító üzletrészeivel, részvényeivel, illetőleg a szavazati jogok több mint ötven százalékával rendelkezik, vagy b) jogosult a másik vállalkozás vezető tisztségviselői

⁶ Lásd pl: Vj-94/2015. ügyben hozott határozat 12) pont.

többségének kijelölésére, megválasztására vagy visszahívására, vagy c) szerződés alapján jogosult a másik vállalkozás piaci magatartásának meghatározó befolyásolására.

- 25) A jelen esetben az összefonódást létrehozó Szerződés alapján a Xeropanban kisebbségi üzletrész tulajdont szerző BKTA II. és MFB NTA vétójoggal rendelkezik majd a Xeropan taggyűlésében a vállalkozás középtávú üzleti tervének az elfogadása és módosítása tekintetében. Hasonló vétójoggal rendelkezik majd a Szerződés alapján a Xeropan-ban már jelenleg is üzletrész tulajdonnal rendelkező IÁKT.
- 26) A Versenytanács gyakorlata szerint a „*közös irányítást megalapozó megállapodásnak minősül [...] az üzleti terv elfogadása [...] tekintetében fennálló vétójog.*”⁷ Ezért a Szerződés alapján a BKTA II, az MFB NTA és az IÁKT a Xeropan közös irányítói lesznek. Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az 1/2019 közlemény alapján ugyan az éves üzleti terv elfogadásával kapcsolatos szabályoknak van meghatározó jelentősége, álláspontja szerint azonban, ha a vállalkozás rendelkezik hosszabb távra vonatkozó üzleti tervvel, és az éves üzleti terv (miként a Xeropan esetében) csak az abban foglalt keretek között mozoghat, akkor a hosszabb távú üzleti terv elfogadásának módja a meghatározó az irányítás szempontjából.
- 27) A Szerződés alapján ugyanakkor a Xeropan középtávú üzleti tervének elfogadásához és módosításához a taggyűlésben 75 százalékos többség szükséges, így a Szerződés alapján a 25 százaléknál magasabb szavazati joggal rendelkező Alfa Proxima szavazata nélkül a középtávú üzleti terv szintén nem fogadható el és nem is módosítható, ami tartalmilag számára is vétójogot jelent, mire tekintettel az Alfa Proxima is a Xeropan közös irányítója lesz.

A Xeropan teljes funkciójúságának vizsgálata

- 28) Az 1/2019. közlemény fentebb hivatkozott 111. pontja alapján az eljáró versenytanács vizsgálta azt is, hogy a közös irányítás alá kerülő Xeropan képes-e egy önálló vállalkozás valamennyi feladatát ellátni.
- 29) A Versenytanács gyakorlata szerint „*A teljes feladatkör ellátásának képessége azt jelenti, hogy a közös vállalkozásnak képesnek kell lenni az adott piac(ok)on jelen lévők által végzett funkciók elvégzésére. Azaz tartósan rendelkeznie kell az ebben a körben releváns áruk előállításához – az adott piac szereplőinek működését irányadónak véve, objektíve – szükséges materiális és immateriális eszközökkel, a napi működést végző alkalmazottakkal, az azt irányító vezetőséggel, adekvát pénzügyi háttérrel, és egyes esetekben hatósági engedélyekkel. Azt, hogy egy közös vállalkozás teljes funkciójúnak minősüljön, általában kizárja, ha tartósan kizárólag alapítóival áll üzleti kapcsolatban.*”⁸
- 30) A Xeropan jelenleg és a további működéshez is rendelkezik az előző pontban hivatkozott valamennyi feltétellel. Ezért az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Xeropan teljes funkciójú közös vállalkozásnak minősülése nem kérdőjelezhető meg.

⁷ 1/2019. közlemény 50. pont

⁸ 1/2019. közlemény 44. pont

Összegzés az összefonódásnak minősülés tekintetében

- 31) Mindezek alapján az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Szerződés révén a BKTA II. és az MFB NTA a teljes funkciójú közös vállalkozásnak minősülő Xeropan felett annak addigi közvetlen közös irányítóival, az IÁKT-val és az Alfa Proxima-val a Tpvt. 23. § (2) bekezdésének c) pontja szerinti szerződésen alapuló közös közvetlen irányítást szereznek, ami a Tpvt. fentebb hivatkozott rendelkezései alapján vállalkozások összefonódásának minősül.
- 32) Megjegyzi az eljáró versenytanács, hogy az IÁKT és az Alfa Proxima jelenlegi közös irányítása a Xeropan felett azon alapul, hogy a hatályos társasági szerződése szerint a Xeropan középtávú üzleti tervének elfogadásához és módosításához a taggyűlésen 80 százalékos szavazati többség szükséges. Ezt pedig a jelenleg 50 százalékos szavazati joggal rendelkező Alfa Proxima és a 30 százalékos szavazati joggal rendelkező IÁKT együttesen és csak együttesen képesek biztosítani, így egyetértésük hiányában jelenleg nem fogadható el és nem is módosítható a középtávú üzleti terv.⁹

Küszöbértékek

- 33) A Tpvt. 24. § (1) bekezdése szerint a vállalkozások összefonódását a Gazdasági Versenyhivatalhoz be kell jelenteni, ha valamennyi érintett vállalkozáscsoport [26. § (5) bekezdés], valamint az érintett vállalkozáscsoportok tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások előző üzleti évben elért nettó árbevétele együttesen a tizenöt milliárd forintot meghaladja, és az érintett vállalkozáscsoportok között van legalább két olyan vállalkozáscsoport, melynek az előző évi nettó árbevétele a vállalkozáscsoport tagjai és más vállalkozások által közösen irányított vállalkozások nettó árbevételével együtt egymilliárd forint felett van.
- 34) A Tpvt. 27. § (1) bekezdése alapján a nettó árbevétel számítása során nem kell figyelembe venni az azonos érintett vállalkozáscsoportba tartozó érintett vállalkozások vagy azok vállalkozásrészeinek egymás közötti forgalmát. A Tpvt. 27. § (2) bekezdése szerint a vállalkozások nettó árbevételének számítása során, a Magyarország területén eladott árukból az előző üzleti évben elért nettó árbevételt kell figyelembe venni. A Tpvt. 27. § (3) bekezdése szerint az állami többségi tulajdonban lévő vállalkozások nettó árbevételének kiszámításánál azt a gazdasági egységet¹⁰ alkotó vállalkozást kell figyelembe venni, amely piaci magatartásának meghatározásában önálló döntési joggal¹¹ rendelkezik. A Tpvt. 27. § (5) bekezdése értelmében a közösen irányított vállalkozás nettó árbevételét egyenlő arányban kell megosztani az azt irányító vállalkozáscsoportok között. A Tpvt. 27. § (6) bekezdése alapján a nettó árbevételt az összefonódás létrejöttének időpontjához képest utolsó hitelesen lezárt üzleti évre vonatkozó éves beszámoló vagy egyszerűsített éves beszámoló szerinti nettó árbevétel alapján kell meghatározni.
- 35) A Tpvt. 26. § (1) bekezdése értelmében érintett vállalkozások az összefonódásban közvetlenül és közvetetten résztvevő vállalkozások. A (2) bekezdés b) pontja alapján közvetlen résztvevő a közvetlen irányítást szerző vállalkozás, az ilyen vállalkozást más

⁹ Vö. 1/2019. közlemény 41. pont.

¹⁰ 1/2019. közlemény 70. és 71. pont.

¹¹ 1/2019. közlemény 64.-69. pontok.

vállalkozáscsoport egy vagy több tagjával közösen irányító vállalkozás, valamint az a vállalkozás, amely felett irányítást szereznek. A (3) bekezdés szerint közvetett résztvevők azon vállalkozáscsoport [Tpvt. 15. § (2) bekezdés] további tagjai, amelybe a közvetlen résztvevő tartozik. Az (5) bekezdés szerint érintett vállalkozáscsoport a közvetlen résztvevő és az ahhoz kapcsolódó közvetett résztvevők együttese.

- 36) A Tpvt. 15. § (1) bekezdése szerint nem függetlenek az egy vállalkozáscsoportba tartozó vállalkozások és azok a vállalkozások, amelyeket ugyanazok a vállalkozások irányítanak. Ez utóbbi vállalkozások így egy vállalkozáscsoportba tartoznak. A Tpvt. 15. § (3) bekezdése alapján függetlennek kell tekinteni azokat az állami többségi tulajdonban lévő vállalkozásokat, amelyek piaci magatartásuk meghatározása tekintetében önálló döntési joggal rendelkeznek [Tpvt. 26. § (3) bekezdés].
- 37) Az előzőek alapján a jelen összefonódás közvetlen résztvevőjének minősül a közvetlen közös irányítást szerző BKTA II, MFB NTA, IÁKT és Alfa Proxima, valamint a közvetlen közös irányításuk alá kerülő Xeropan.
- 38) Összefonódással érintett vállalkozáscsoportoknak a BKTA II. esetében a Csányi Csoport minősül.
- 39) Az MFB közvetett irányítása alá tartozó MFB NTA és IÁKT esetében az eljáró versenytanács nem látta szükségesnek az érintett vállalkozáscsoport egyértelmű meghatározását. Nevezetesen annak eldöntését, hogy a Tpvt. 15. § (3) bekezdése alapján azok a további vállalkozások, amelyek felett az NVFM (az MFB mellett) a tulajdonosi jogok gyakorlója egy vállalkozáscsoportba tartoznak-e az MFB-vel. A Versenytanács gyakorlata¹² szerint ugyanis nem szükséges az érintett vállalkozáscsoport egyértelmű meghatározása, ha (a) annak legszűkebb meghatározása mellett is fennáll a bejelentési kötelezettség; valamint (b) annak legtágabb meghatározása mellett sem azonosíthatók káros versenyhatásai az összefonódásnak és a Gazdasági Versenyhivatal joghatósága is fennáll. A jelen esetben teljesülnek az előzőek szerinti feltételek, mert egyrészt a szóba jöhető legszűkebb érintett vállalkozáscsoportot alkotó vállalkozások [az MFB és az általa közvetlenül vagy közvetve irányított vállalkozások (a továbbiakban együtt: MFB Csoport)] együttes nettó árbevétele önmagában megalapozza a bejelentési kötelezettséget; másrészt a további NVFM vállalkozások nem végeznek olyan tevékenységeket, amelyek érdemben befolyásolnák az összefonódás versenyhatásait, és figyelembevételük esetén is fennállna a Gazdasági Versenyhivatal joghatósága. Ezért az eljáró versenytanács az MFB Csoportot tekintette az összefonódással érintett vállalkozáscsoportnak.
- 40) Az Alfa Proxima-hoz kapcsolódó érintett vállalkozáscsoportba a Tpvt. 15. § (2) bekezdésének a) pontja alapján beletartoznak az általa irányított vállalkozások, valamint a Tpvt. 15. § (1) bekezdésének második fordulata alapján az Alfa Proxima-t közösen irányító Mile Ferenc és Mile Andrea által közösen irányított további vállalkozások, továbbá a Mile Ferenc vagy Mile Andrea által egyedül irányított vállalkozások is. Ez utóbbiak arra tekintettel, hogy az 1/2019. közlemény 76. pontja szerint „*életszerű feltételezés [...] hogy a közeli hozzátartozók az ilyen vállalkozások piaci magatartását*

¹² VJ/106/2016. számú ügyben hozott határozat 34) pont.

meghatározó döntéseket egymással összehangoltan hozzák (és hozhatják is) meg.” Mindezek alapján a Mile Csoport érintett vállalkozáscsoportnak minősül.

- 41) A Xeropan-nal más vállalkozás nem tartozik egy vállalkozáscsoportba, így önmaga minősül érintette vállalkozáscsoportnak.¹³
- 42) Az összefonódással érintett fenti vállalkozáscsoportoknak az összefonódást megelőző, utolsó hitelesen lezárt (2019.) üzleti évben a Tpvt. fent hivatkozott rendelkezései alapján figyelembe veendő nettó árbevétele együttesen meghaladta a 15 milliárd forintot, továbbá van két érintett vállalkozáscsoport (a Csányi Csoport és az MFB Csoport), melyek nettó árbevétele több mint 1 milliárd forint. Ezért az összefonódást be kellett jelenteni a Gazdasági Versenyhivatalhoz.

V.

Az összefonódás értékelése

- 43) A Tpvt. eddigi alkalmazási tapasztalatai alapján a Versenytanács az összefonódás horizontális, vertikális és portfólió hatásait vizsgálja a Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének az összefonódás-bejelentési kötelezettség, az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárás megindítása, valamint az eljárás teljes körűvé nyilvánítása esetén alkalmazandó „nem nyilvánvalóság” feltételéről szóló 7/2017. közleménye (a továbbiakban: 7/2017. Közlemény) III. részében foglaltak szerint.
- 44) A Tpvt. 30. § (1) bekezdése szerint a Gazdasági Versenyhivatal megtiltja az összefonódást, ha – a (2) bekezdésben foglaltakat figyelembe véve – az összefonódás jelentős mértékben csökkenti a versenyt az érintett piacon, különösen gazdasági erőfölény létrehozása vagy megerősítése következményeként.
- 45) Tekintettel arra, hogy a jelen eljárásban vizsgált összefonódás keretében az irányítási viszonyokban bekövetkező, a versenyre érdemben kiható (fúzió-specifikus) változás a Csányi Csoport bekerülése a közös irányítók körébe, a már korábban is közös irányítási joggal rendelkező MFB Csoport és Mile Csoport mellé, ezért az eljáró versenytanács az 1) pont szerinti ügylet hatásainak értékelésekor erre is figyelemmel volt.¹⁴

Az érintett piac

- 46) A Tpvt. 14. § értelmében az érintett piacot a megállapodás tárgyát alkotó áru és a földrajzi terület figyelembevételével kell meghatározni. Az érintett árupiac meghatározásakor a megállapodás tárgyát alkotó árun túlmenően figyelembe kell venni az azt – a felhasználási célra, az árra, a minőségre és a teljesítés feltételeire tekintettel – ésszerűen helyettesítő árukat (keresleti helyettesíthetőség), továbbá a kínálati helyettesíthetőség szempontjait. Földrajzi piacként azt a földrajzi területet kell számításba venni, amelyen kívül a) az üzletfél nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut beszerezni, vagy b) az áru értékesítője

¹³ 1/2019. közlemény 144. pont.

¹⁴ Vö. 1/2019. közlemény 85. pont utolsó mondata.

nem, vagy csak számottevően kedvezőtlenebb feltételek mellett tudja az árut értékesíteni.

- 47) Az összefonódással érintett piacoknak minősülnek mindazok a piacok, amelyeken az összefonódás valamely (akár közvetlen, akár közvetett) résztvevője piaci tevékenységet fejt ki. Érdemben azonban csak azon piacok vizsgálata szükséges, amelyekre nézve a fenti versenyhatások fennállhatnak.

Árupiac

- 48) A jelen összefonódás esetében az eljáró versenytanács az összefonódás résztvevőinek tevékenységeire tekintettel az IT szolgáltatások esetében vizsgálta, hogy mi minősül érintett piacnak.
- 49) Az eljáró versenytanács egyezően eddigi gyakorlatával a jelen esetben is sürgősségeltelennek tartotta annak vizsgálatát, hogy az IT szolgáltatások egésze minősül érintett árupiacnak vagy az azon belüli egyes szolgáltatás típusok egymástól elkülönülő érintett árupiacoknak minősülnek. A később részletezettek szerint ugyanis az összefonódásnak a tág és a szűkebb árupiacok feltételezése mellett sem mutatkoztak beavatkozásra okot adó versenyhatásai.
- 50) Miután az IT szolgáltatások piacán nincsenek jelen az MFB melletti azon vállalkozások, melyek esetében az NVFM gyakorolja a tulajdonosi jogokat, az eljáró versenytanács a versenyhatások értékelésénél az MFB NTA és az IÁKT esetében kizárólag az MFB Csoport tevékenységére volt tekintettel.

Földrajzi piac

- 51) Az eljáró versenytanács a fenti árupiacok esetében Magyarország egész területét vette figyelembe érintett földrajzi piacként.

A beavatkozásra okot adó versenyhatások hiánya

Horizontális hatás

- 52) Az összefonódásnak horizontális összefüggésben azokon az érintett piacokon lehet hatása a gazdasági versenyre, amelyek azonos (eladói vagy vevői) oldalán az összefonódásban résztvevő mindkét vállalkozáscsoport (ténylegesen vagy potenciálisan) jelen van. Ekkor az összefonódás miatt csökken az egymással versenyben álló vállalkozások száma, növekszik az összefonódás révén bővülő vállalkozáscsoport piaci részesedése, miáltal jelentős mértékben is csökkenhet a verseny.
- 53) Az érintett vállalkozáscsoportok azonos tevékenysége az IT szolgáltatások nyújtása, azon belül is az IT tréning és oktatás al csoportba sorolható online oktatás.
- 54) Az érintett vállalkozáscsoportok együttes részesedése (Magyarország területén, mint érintett földrajzi piacon) az IT szolgáltatások egésze, mint reálisan szóba jöhető érintett árupiac esetében lényegesen alatta marad annak a mértéknek (20 százalék), amely felett a 7/2017. Közlemény 22. ba) pontja alapján felmerülhetnek versenyfelügyeleti beavatkozásra okot adó káros horizontális hatások.
- 55) Az esetlegesen szóba jöhető szűkebb érintett piac, az IT tréning és oktatás (azon belül is az online oktatás) esetében a Xeropan mellett a közös irányítást szerző három vállalkozáscsoport csak csekély mértékben, és a Xeropan online nyelvoktatási

tevékenységgel csak távoli helyettesítési viszonyban álló online oktatási szolgáltatásokkal van jelen. Erre tekintettel nem valószínűsíthető káros horizontális hatás ezen a lehetséges szűkebb érintett piacon sem.

- 56) A Csányi Csoport és a Mile Csoport azonos tevékenysége az ingatlan bérbeadás. A Mile Csoportnak az ebből a tevékenységből származó 1 millió forint alatti bevétele alapján azonban nyilvánvalóan nem kell káros horizontális hatással számolni.
- 57) Az eljáró versenytanács nem azonosított olyan körülményeket sem, amelyek az összefonódás kapcsán káros fúziós specifikus koordinatív hatás valószínűsítésére adnának alapot. A Xeropan új közös irányítója, a Csányi Csoport és az MFB Csoport közötti esetleges (de tevékenységeik alapján egyébként sem valószínűsíthető) koordináció lehetőségét ugyanis nem a jelen összefonódás teremti meg, mert jelenleg is vannak olyan vállalkozások, melyeknek közös irányítói. A Csányi Csoport és az Alfa Proxima közötti koordináció miatti káros hatás veszélyét pedig az Alfa Proxima csekély méretű piaci jelenléte az eljáró versenytanács álláspontja szerint önmagában kizárja.

Vertikális hatás

- 58) Egy összefonódásnak akkor lehetnek vertikális hatásai, ha az érintett vállalkozáscsoportok a termelési-értékesítési lánc egymást követő fázisaiban tevékenykednek, ami megteremtheti az érdekeltséget arra, hogy az egyik (vagy mindkét) piacon jelentékeny piaci erővel rendelkező vállalkozáscsoport ezt a piaci erőt kihasználja, azaz valamely (vagy mindkét) piacon versenyt korlátozó magatartást folytasson, lezárva az adott piacot (pl. szerződéskötéstől való indokolatlan elzárkózással, árprés révén stb.). Az eladókénti magas érintett piaci részesedés a vevő oldali versenytársak, a vevőkénti magas részesedés pedig az eladói oldali versenytársak hátrányos helyzetbe hozására teremthet lehetőséget és érdekeltséget.
- 59) Az összefonódással érintett vállalkozáscsoportok tevékenységei között a Csányi Csoport mezőgazdasági- és élelmiszeripari termékértékesítési tevékenysége, valamint a Mile Csoport melegétel főzéshez szükséges alapanyagok beszerzése között azonosítható vertikális (eladó-vevő) kapcsolat. A Mile Csoport e tevékenységének elenyésző mértékére tekintettel azonban ennek következtében nyilvánvalóan nem merülhetnek fel káros vertikális hatások.

Portfólió-hatás

- 60) A portfólió hatás az összefonódás révén létrejövő vállalkozáscsoport által gyártott (forgalmazott) áruk körének bővüléséből adódik. Ez különösen akkor járhat káros versenyhatásokkal, ha egymást kiegészítő (azonos vevők által vásárolt) áruk gyártói (forgalmazói) kerülnek egy vállalkozáscsoportba. Ebben az esetben ugyanis, ha az egyik vállalkozáscsoport valamely áru(k) piacán magas piaci részesedéssel rendelkezik, akkor az összefonódás következtében bővülő vállalkozáscsoport más áru(k) piacán képes és ösztönzött is lehet versenykorlátozó magatartás (pl. árukapcsolás) érvényesítésére.
- 61) Az összefonódás következtében káros portfólió-hatások felmerülése sem volt valószínűsíthető.

Összegzés

- 62) Mindezek alapján az eljáró versenytanács – egyezően a Tpvt. 71. § (2) bekezdés c) pontja szerinti vizsgálói indítvánnyal – a Tpvt. 76. § (1) bekezdés aa) pontja szerinti jelen határozatában megállapította, hogy az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt az érintett piacokon.

VI.

Eljárási kérdések

- 63) A Gazdasági Versenyhivatal hatásköre a Tpvt. 44. §-án, illetékessége a Tpvt. 45. §-án alapul. E rendelkezések értelmében a Gazdasági Versenyhivatal kizárólagos hatáskörrel rendelkezik minden olyan versenyfelügyeleti ügyben, amely nem tartozik a bíróság hatáskörébe (Tpvt. II. fejezet), illetékessége pedig az ország egész területére kiterjed.
- 64) Az eljáró versenytanács határozatát a Tpvt. 73. § (2) bekezdésének alkalmazásával előzetes álláspont készítése és tárgyalás tartása nélkül hozta meg.
- 65) A Tpvt. 63. § (4) bekezdésének e) pontja szerint a Tpvt. 67. § (4) bekezdésének b) pontja alapján indított eljárásban az ügyintézési határidő 30 nap, ami a Tpvt. 63. § (1) bekezdése alapján az eljárás megindulásának napján kezdődik, amely nap azonban a Tpvt. 64. § (1) bekezdése alapján a napokban megállapított határidőbe nem számít bele. Jelen esetben az eljárás 2020. november 13-án indult. A Tpvt. 63. § (8) bekezdésének 10. pontja szerint az ügyfélnek a tényállás tisztázásához szükséges adatok közlésére való felhívásától az azok teljesítéséig terjedő időtartam (a jelen eljárásban: 10 nap) az ügyintézési határidőbe nem számít bele. Minderre tekintettel az ügyintézési határidő 2020. december 23-án jár le.
- 66) A Tpvt. 80/I. § szerint a jogorvoslatra a Tpvt. XII. fejezetében nem szabályozott kérdésekben az általános közigazgatási rendtartás szabályairól szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 67) Az Ákr. 112. § szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
- 68) A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg.
- 69) A Kp. 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz.

- 70) Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
- 71) A Kp. 39. § (1) bekezdése szerint a keresetlevelet – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez benyújtani.
- 72) A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.
- 73) Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 37. § (1) bekezdése szerint a bírósági eljárásért az Itv.-ben megállapított illetéket kell fizetni.
- 74) Az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján az illeték alapjára a 39-41. §§-ban foglaltakat, az illeték mértékére a 42. §-ban foglaltakat kell alkalmazni a marasztalási perben, valamint akkor, ha az eljárás tárgya adó-, illeték-, adójellegű kötelezettséggel, társadalombiztosítási járulék- vagy vámkötelezettséggel, versenyfelügyeleti üggyel, sajtótermékkel és a panaszügyek kivételével médiaszolgáltatással, továbbá elektronikus hírközléssel vagy közbeszerzéssel kapcsolatos.
- 75) Az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján a közigazgatási bírósági eljárásban a felet illeték-feljegyzési jog illeti meg.
- 76) Az Itv. 59. § (1) bekezdése szerint az, akit tárgyi illeték-feljegyzési jog illet meg, mentesül az illeték előzetes megfizetése alól. Ilyen esetben az fizeti az illetéket, akit a bíróság erre kötelez.

Budapest, 2020. december 11.

Dudra Attila
előadó versenytanácsstag

Dr. Tóth András
a Versenytanács elnöke,
versenytanácstagként eljárva

dr. Gál Gábor
versenytanácsstag